

Oponentský posudek

Kristína Krošláková, *Všedné a nevšedné dni Luisy Landové-Štychové v mezivojnovom období*, FHS 2022.

Bakalářská práce Kristíny Krošlákové se věnuje knihou Stanislava Holubce nedávno zpopularizované české feministce a političce Luise Landové-Štychové. V úvodu textu studentka podotýká, že si chce všimnout především meziválečného období života své hrdinky a jejích emancipačních a spolkových aktivit. V tomto smyslu lze říci, že vytyčené předsevzetí bylo splněno – K. Krošláková se vskutku věnuje dvacátým a třicátým letům (s exkurzy do hlubší minulosti) a shora zmiňovaným aktivitám L. Landové-Štychové.

Přestože se o Landové-Štychové čtenář z předloženého textu samozřejmě leccos dozví a text sám o sobě je poměrně smysluplně (tematicky) strukturován, mám s ním nemalé problémy. První problém spočívá v tom, že v něm chybí jakákoli metoda a teoretické rámování. V úvodu sice autorka textu tvrdí, že první část bakalářské práce je částí teoretickou, nicméně teoretickou částí není. Tuto část lze označit za stručně převyprávěné dějiny ženského emancipačního hnutí v meziválečných letech. Upnutí na faktografickou stránku celé věci – a absence obecnějších východisek, ale třeba i analýzy a interpretace – je ovšem obecnějším nedostatkem bakalářských prací.

Snad ještě větším problémem textu, který se plně soustřeďuje na vlastní popis oproštěný od analýzy, což je přesně případ textu právě hodnoceného, je jeho celková zmatečnost. Pro demonstraci vybírám náhodně jeden odstavec z přelomu stran 34 a 35. V něm se autorka práce nejprve postupně zmiňuje o vyloučení Landové-Štychové a jejího kolegy Vrbenského ze strany a z parlamentu. Pak je krátce hovořeno o Vrbenském. Pak je znenadání skok nazpět do let první světové války a je připomenut jejich společný odboj (Landové-Štychové a Vrbenského). Pak je skok na časové ose pro změnu vpřed a následuje informace, že se Landová-Štychová neúčastnila odboje za druhé světové války. Devítiřádkový odstavec pak končí zmínkou o tom, že jedním z největších bojů Landové-Štychové svedených na půdě „národní rady“ (míněno je prvorepublikové národní shromáždění) bylo její vystoupení k zákonu o rodinném právu a právu žen na interupce. Čtenář má problémy se v textu, který skáče o desítky let sem a tam na úseku několikařádkového odstavce a propojuje nejružnější témata, orientovat – zvláště při vědomí přítomnosti faktografických lapsů či nesrozumitelností (v zmiňovaném odstavci „národní rada“).

Ve spojitosti s faktografickými lapsy a nesrozumitelnostmi by bylo možno zmínit řadu míst předložené bakalářské práce. Uvedu pro doklad ještě dva příklady. Na straně 26 nalezneme odkaz na text Landové-Štychové z roku 1934, ve kterém má být řeč o poměrech v rakousko-uherské monarchii. Bezprostředně po tomto uvození navazuje citace ze zmiňovaného textu Landové-Štychové, v níž se praví třeba i to, že „vláda a úřady potřebovaly pádný důvod pro rozpuštění KSČ a zničení jejího lidu“. Přiznám se, že tomu nerozumím. KSČ vznikla až po vzniku Československé republiky, tudíž úřady monarchie těžko mohly potřebovat pádný důvod k zákazu něčeho, co v té době neexistovalo... Pro druhý příklad nesrozumitelnosti textu viz stranu 17. Tam se dočteme o rukopisu Landové-Štychové, jehož název zní „Rok 1917 u nás“. Po informaci o existenci tohoto rukopisu si z něj můžeme přečíst jednu citaci (tu samou citaci autorka BP mimochodem cituje již na straně 17) a po citaci následuje tato věta: „Obrat vo vývoji udalostí ktorý sa stal v roku 1917 spočíval v ozbrojenom povstaní ktoré

zvrhlo dovtedy panující režim na čele s cisárem.“ V roce 1917 se ale nicméně žádné ozbrojené povstání, jež by vedlo ke svržení tehdejšího režimu v čele s císařem, samozřejmě neuskutečnilo...

Přítom vzhledem k bohatosti dochovaného archivního fondu, o který se autorka bakalářské práce opírá, bylo poměrně snadné napsat kvalitní bakalářskou práci. K. Krošláková si mohla na základě zvolených kritérií například vybrat jen několik klíčových dokumentů a jejich kritickým čtením představit myšlenkový svět Landové-Štychové v poněkud větší hloubce. Předložená bakalářská práce však namísto toho zmatečně těká od jednoho tématu ke druhému, a ve výsledku toho příliš neřekne, a to je škoda.

Zastavit se lze krátce i u poznámkového aparátu. V něm studentka sice osvědčuje znalost základních citačních norem, ale i ten jinak dokládá zmatečnost a jisté problémy v obecnější orientaci. Jen jeden příklad. Na straně 17 autorka BP píše, že se Landová-Štychová začala v jisté fázi svého života seznamovat s myšlenkami Marxe, Engelse a Bebel a že se všichni tito lidé zajímali o myšlenku sociální a ekonomické rovnosti, přičemž za touto informací následuje poznámka pod čarou, která zájem Marxe, Engelse a Bebel o myšlenku sociální a ekonomické rovnosti dokladuje odkazem na časopis Vlasta z roku 1985. To jistě není ten správný doklad.

Závěrem řečeno, s bakalářskou prací Kristíny Krošlákové nejsem příliš spokojen. Vzhledem k závažnosti problémů je text přinejlepším na hraně přijatelnosti a rozhodně by neměl být ohodnocen lepším stupněm než 3 (dobře).

V Praze 23. srpna 2022

.....

PhDr. Přemysl Houda, PhD.